

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

42. His diebus interrogatus fui, an qui vulgò Sagitteri vogantur, possint concudere concubinam in domum amasii? Et quid est dicendum de aurigis deferentibus meretricem ab uno loco ad alium, quam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

7. Limitat tamen hanc sententiam Sanchez. in summa, tom. 1. lib. 1. cap. 16. num. ult. non procedere in peccatis solius oris? Nam si excommunicatio lata esset in peritium, non includeretur peritium volutum in sola causa, vt est in casu nostro, & idem docet Suarez de Religion, tom. 2. lib. 3. cap. 8. num. 6. in casu simili, nempe de excommunicatione lata in peritium, docet enim in excommunicatione non includi peritium inaduertenter prolatum ratione consuetudinis.

RESOL. XL.

An qui edit vsque ad vomitum, peccet mortaliter Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 40.

§. 1. DE hac quaestione olim mihi quaestio fuit cum quodam Religioso, Dominicano, viro quidem docto & amicissimo, ille enim agentem sententiam sustinebat, ego negantem, quam nunc etiam teneo, & tenet nouissimè Ioannes Henriquez in compend. casuum moral. cap. 29. num. 9. vbi sic ait. Algunos Doctores an firmando, que tambien es pecado mortal la gula, quando el hombre aduertidamente come hasta vomitar. Pero otros Doctores afirman mas probablemente, que eso no es mas que pecado venial; porque no ay raxon alguna, que prueue ser pecado mortal, pues no es esto contra algun mandamiento de Dios, ni de la Iglesia, ni es en daño notable de persona alguna, ni se pone en esto el ultimo fin. Sic ille, & ego.

RESOL. XLI.

An peccet offerens alicui occasionem peccandi propter aliquem bonum finem; v. g. apponere occasionem uxori, vt adulteretur, aut famulis vt furentur, vt sic deprehensi respiciant? Ex p. 3. tr. 5. & Misc. 1. Ref. 18.

§. 1. CLARUM est licere, v. g. viro suspicanti adulterium vxoris, illam obseruare cum testibus, vt eum possit de adulterio conuincere; nec peccare parentes, vel heros qui filiis, vel famulis non auferunt occasionem aliquam furandi, cum eos ad furandum propensos norunt, vt sic in futo deprehensi respiciant. Ita docent Valentinia tom. 2. disp. 5. q. 6. punct. 5. dub. 7. in fine, Molina tom. 3. p. 2. tract. 2. disp. 739. num. 8. Vega in summa tom. 1. cap. 120. cas. 1. Sanchez vbi infra, & alij penes ipsum; nam hoc non est cooperari ad peccatum, sed permittere vnum committi, vt plura alia cuitentur.

2. Difficultas consistit, an licitum sit in his casibus non solum non auferre, sed apponere occasionem vxori, v. g. vt adulteretur, aut famulis vt furentur. Negatiuam sententiam docet Sanch. tom. de marit. lib. 10. disp. 12. n. 13. cum Emanuel. Sà ver. peccatum, num. 7.

3. Sed Petrus Nauarra de rest. lib. 3. c. ult. in noua edit. n. 104. affirmatiuam sententiam tenet, quam nouissimè sequuntur Layman in Theol. mor. lib. 2. tr. 3. c. 13. n. 5. & Sancius in selectis, disp. 35. num. 12. vbi sic ait. Adhaereo opinioni, asserentium offerentem alicui occasionem ad peccatum, vt deprehensus in illo respiciat, vel ob alium bonum finem, non peccare. Ita ille. Et ratio est, quia id non est formaliter cooperari ad peccatum, sed materiam, & oc-

Tom. V 11.

casione peccati ministrando, illud permittere: non quod permittens intendat malum peccati fieri, sed potius graue aliquod malum impedire.

RESOL. XLII.

His diebus interrogatus fui an qui vulgo Sagiteri vocantur, possint conducere concubinam in domum amasij?

Et quid est dicendum de aurigis deferentibus meretricem ab vno loco ad alium, quam sciunt illuc petere ad peccandum? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 11.

§. 1. Hic casus frequenter accidit, & tunc affirmatiuam sententiam aliqui probabilem esse dixerunt ex auctoritate Azorij tom. 2. lib. 12. c. ult. quaest. 8. asserentis licitum esse famulis deducere concubinam in domum heri, vel alium locum in quo peccaturus est. Sed quia in isto casu Azorij adest tantum simplex comitatus, & non concursus physicus, vt in casu, de quo loquimur, ideo tunc adduxi Franciscum Merollam in disp. Theol. mor. tom. 1. disp. 2. c. 4. dub. 10. corol. 3. n. 280. vbi sic ait. Ex hoc colligitur quid dicendum sit de aurigis deferentibus meretricem ab vno loco ad alium, quam sciunt illum illuc petere ad peccandum? hi enim regulariter excusantur à peccato, quia adest causa non amittendi lucrum, quod ex eo ministerio comparant. Ita ille, & ego.

Sup. hoc infra in Ref. 46. ante medium, & in Ref. 47. ad medium, vers. Addunt & in Ref. 73. §. Ex dictis.

* Sup. his aurigis in fine Ref. seq.

RESOL. XLIII.

Quis minabatur mortem famulo, si non deferret literas Domine, in quibus ad peccandum prouocabatur, quas sinit, an si hoc faceret peccaret mortaliter?

Et an idem dicendum sit de famulis scribentibus tantummodo huiusmodi literas?

Et quid, si in dictis literis herus petat solum à concubina, vt tali hora ad se veniat, vel ad talem locum, an in tali casu possit tales literas deferre, vel ore hoc nunciare?

Et quid de famulis, quos herus mittit feminam insequantur, vt videant, vbi habitet, vel id inquirant. &c.

Et quid est dicendum de aurigis deferentibus meretricem de vno loco ad alium? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 46.

§. 1. Hic casus in facti contingentia, torfit multorum ingenia, quia contulens multos Theologos interrogauit; & negatiue respondendum videtur, quia verba sunt intrinsece mala, & deferre tales literas idem est, ac si deferret internuntium de rebus turpibus. Ergo, &c. Et ita hanc sententiam docent Sanch. in sum. tom. 1. lib. 1. c. 7. n. 26. & Rebellius p. 1. lib. 1. q. 14. sect. 7. n. 53. Molfesius in sum. tom. 1. tract. 8. cap. 10. n. 60. & alij, & ita ego tunc etiam consului.

Sup. hoc in duabus Ref. seqq. & infra in Ref. 73. §. Ex dictis, & in Ref. 78. §. 2. ad lin. 13. Vers. nec literas heri.

2. Verum aliqui contrariam sententiam putant probabilem; nam videtur dispar ratio de internuntio, & de literis. Nam famulus, qui internuntium de rebus turpibus deficit concubinae heri, directe ac proxime censetur peccato heri cooperari, tanquam instrumentum, quo mediante herus inducit mulierem illam ad peccandum secum, ideo est omnino intrinsece malum, ac proinde in nullo euentu licitum. At verò de deferre tantum literas ita materialiter, non videtur directa cooperatio ad peccatum, tanquam proximum instrumentum, sed magis remote se habet, & ideo videtur saltem in aliquo casu extremae necessitatis, vt ad euadendam mortem sibi comminatam, licite posset famulus eiusmodi literas deferre. Et ita hanc

G g